

El joc de l'aigua

Una campanya educativa del Servei de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona

En ser creat, l'any 1980, el Servei de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona pel seu President Francesc Martí i Jusmet, una de les primeres tasques que volgué acomplir fou la d'endegar un cicle permanent de campanyes sobre el medi ambient, en consonància amb el que l'any 1972 havia recomanat a totes les institucions públiques i de govern la Primera Conferència Mundial del Medi Ambient d'Estocolm (Suècia) en el punt 19 de les seves conclusions finals: «l'educació ambiental és essencial». La mateixa recomanació s'ha tornat a fer en el marc de la recentment reunida, a Nairobi (Kenya), Segona Conferència Mundial, el passat mes de maig.

D'experiències de campanyes d'aquest tipus n'hi ha moltes a l'estranger, destacant-hi especialment el camp anglosaxó. Inspirats en els mètodes de treball pedagògics per educar sobre el medi ambient de diversos països, dos joves professors catalans, biòlegs i ecòlegs, Jaume Josa i Llorca, i Jaume Terradas i Serra, amb el dibuix mural a càrrec de Marjorie Coup, han creat un joc original i català, dit el Joc de l'Aigua, que el Servei de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona ha integrat en una campanya sota el lema «L'Aigua: què en fem?», que, a més del Joc de l'Aigua, conté uns exercicis pràctics sobre l'aigua i un laboratori bàsic de l'aigua, segons que explica en el següent article Françoise Breton, responsable dels programes pedagògics del Servei de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, dirigit pel sociòleg Jordi Cardelús. Abans de l'estiu de 1981 ja s'havia completat tot el material de la campanya, adreçada pedagògicament a la població escolar de la circumscripció

de la Diputació de Barcelona, les onze comarques barcelonines. El Joc de l'Aigua i dels materials complementaris es començaren, doncs, a distribuir al mes de setembre de 1981 a les prop de 2.300 escoles, de Barcelona i comarques, d'Ensenyament General Bàsic. El joc es destina especialment als alumnes de vuitè curs d'EGB i també als de primer curs del Batxillerat Unificat i Polivalent (BUP), és a dir, noies i nois de 13 a 16 anys. El Joc ha arribat, doncs, a un total de 80.000 a 100.000 alumnes d'aquests dos cursos, i el seguiment realitzat durant el curs escolar 1981-1982 ha permès d'acreditar-lo com un instrument importantíssim per a l'educació mediambiental.

No es tracta d'un Joc competitiu. Hi juguen uns trenta alumnes, més o menys, dividits per grups, és a dir, una classe, i tots participen, a través de la negociació i les decisions, en la transformació d'un poble que té com a punt de referència essencial un riu, i, en conseqüència, l'esforç comunitari -fabricants, veïns, Ajuntament, pagesos, periodistes que n'informen,...- té com a finalitat preservar el medi ambient tot desenvolupant el poble. No cal dir que la pedagogia d'aquest Joc porta, a través del medi ambient, a aprendre en la pràctica els mecanismes negociadors i operatius de l'Administració i dels diversos grups socials. Així, el Joc de l'Aigua esdevé una eina pedagògica de caire social, partint de la component ecològica o mediambiental essencial en tota activitat humana. El Joc de l'Aigua i el programa «L'Aigua: què en fem?» constitueixen el primer gran pas de tota una sèrie de campanyes mediambientals que vol dur a terme el Servei de Medi Ambient de la

Diputació de Barcelona. Per comprendre millor l'article següent, s'hi acompanyen diverses il·lustracions dels materials del Joc de l'Aigua i complementaris. L'edició i difusió del Joc i materials és a càrrec de la Diputació de Barcelona. La concepció del Joc és de Jaume Josa i Llorca, Jaume Terradas i Serra, i Marjorie Coup (dibuix mural). La documentació bàsica i els exercicis pràctics són de Jordi Pujol i Forn. El laboratori bàsic és de Narcís Prat i Fornells, amb dibuixos dels organismes indicadors fets per Maria dels Àngels Puig i Garcia. L'assessorament i l'experimentació pedagògica, a càrrec d'Anna Agenjo i Bosch, i Marina Mir i Teixidó. La coordinació tècnica, és sota la responsabilitat de Françoise Breton i Renard, i la coordinació general de Miquel Monge i Vacas. El disseny ha estat realitzat per «...i3» (Imatge i Comunicació i 3, S.A.), i la compaginació per Beltran i Tonda. En la confecció i assessorament del Joc de l'Aigua i dels materials complementaris han intervingut, col·laborant-hi, Josep Bargalló i Torres, Jem Cabanes, Ramon Folch i Guillèn, Fundació Roca i Galès, Ròmul Gavarró i Castelltort, Jaume Macià i Ignacio, Maria dels Àngels Marquès i Roca, Jordi Prat i Soler, Santiago Ullió i Costa, i les escoles Icària (Barcelona), Jungfrau (Badalona), Laietània (Barcelona), «E.N. Reyes Católicos» (Barcelona), Acadèmia Sant Josep (l'Hospitalet de Llobregat), i C.N. Santa Maria de Cervelló (Cervelló).

Tota persona, grup o escola que s'interessi pels materials del Joc de l'Aigua o pels materials de «L'aigua: què en fem?» pot adreçar-se al Servei de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, carrer Urgell 187, Barcelona 36, telèfon (93) 321 80 00.